

Tilsyn Teaterbørneinstitutionen 10-10-2022

Vurderinger i tilsynsrapporten

Ny indsats

Anmærkninger til institutionens arbejde. Krav om nye tiltag

Det vurderes, at institutionen ikke arbejder bevidst med pejlemærket, og dagligdagen lever ikke op til god pædagogisk praksis. Observationerne viser, at handlingerne kun ses sjældent i praksis, hvor "sjældent" henviser til, at man konsekvent ikke kan observere handlingerne hos pædagogerne eller højst 1-2 gange per dag, eller konsulenten har observeret en uhensigtsmæssig pædagogisk praksis og er bekymret for børnenes trivsel i institutionen på baggrund heraf. Der er behov for, at institutionen igangsætter nye indsatser, der kan ses tydeligt i dagligdagen. Den pædagogiske konsulent skal meget tydeligt beskrive den udfordring, der ses, og komme med eksempler på, hvordan udfordringen kan løses. Der skal være særligt fokus på, at institutionen løser udfordringen. Ved to pejlemærker i denne kategori omfattes institutionen af en indsats med faglig handlingsplan.

Tilpas indsats

Anbefalinger til justeringer af institutionens arbejde

Det vurderes, at institutionen arbejder med pejlemærket, men det ses ikke tydeligt i dagligdagen. Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning, men omsættes ikke til handling alle steder. Observationerne viser, at handlingerne ses jævnligt i praksis, hvor "jævnligt" henviser til, at man observerer handlingerne vejledende over 7 gange på en dag. Der er behov for en tilpasning af indsatsen. Den pædagogiske konsulent skal komme med anbefalinger til, hvordan institutionen kan tilpasse deres indsats.

Vedligehold indsats

Anerkendelse af institutionens arbejde

Det vurderes, at institutionen arbejder målrettet med pejlemærket, så det er synligt i børnenes dagligdag. Pejlemærket er en del af den pædagogiske planlægning. Observationerne viser, at handlingerne næsten altid ses i praksis, hvor "næsten altid" henviser til, at den givne adfærd forekommer konsekvent og hos alle pædagogiske medarbejdere gennem hele dagen med en enkelt eller ingen undtagelser. Indsatsen har sat tydelige spor i praksis, som lederen og medarbejdere kan redegøre for fx gennem deres løbende evalueringer. Det kan sandsynliggøres, hvilken forskel indsatserne har gjort for børnene. Derfor skal indsatsen vedligeholdes. Institutionen skal fortsætte det gode arbejde og løbende udvikle deres indsats. Den pædagogiske konsulent kan vælge at komme med en anbefaling, hvis det skønnes relevant.

Sociale relationer

Anbefaling: Vedligehold indsats

Institutionens organisering og planlægning af dagligdagens praksisnære arbejde foregår ved stuemøder og på personalemøder, hvor personalet forholder sig til relationen mellem voksne og børnene. De voksne er bevidste om kontinuerligt at arbejde med at være opmærksomme på, om det enkelte barn eller børnegruppen har brug for en særlig opmærksomhed eller indsats. Det praksisnære arbejde tager udgangspunkt i en praksis, der har fokus på og forholder sig til relation, nærvær og fællesskab.

Relationer defineres i institutionen som det, der sker i samspillet mellem mennesker: "Ved at anvende den anerkendende tilgang understøttes ligeværdige relationer med gensidig empati og forståelse".

Nærvær beskrives, som det at være til stede – at barnet/børnene oplever den voksne som interesseret og omsorgsfuld. Og fællesskab betyder, at udvikling og læring finder sted i det sociale samspil. Institutionen arbejder derfor med opdeltede relations- og aktivitetsgrupper, der skal lære det enkelte barn og den samlede børnegruppe om, hvad det vil sige at have muligheder i og ansvar for fællesskabet, fx at vente på tur, at dele, at hjælpe, samt hvad det vil sige, og hvordan man bliver en god ven.

Institutionens arbejde med sociale relationer har fokus på det enkelte barn og familie, og institutionen arbejder kontinuerlig med at videreudvikle en reflekterende praksis, der understøtter en positiv voksenkontakt i det praksisnære arbejde. Institutionen har morgensamling i afdelingernes børnegrupper og har valgt en måde med vægt på den personlige kontakt, fokus på sproget - "hvem er her"- og dialog om indhold af dagens aktiviteter. Institutionen har god erfaring med en tydelig pædagogisk praksis med fokus på barnet og sproget, der er gennemskuelig i sin måde med at have fokus på den personlige kontakt. Denne praksis i det daglige arbejde har understøttet institutionens ønske om en positiv forandring i barnets relationer til børn og voksne og har haft stor indflydelse på en positiv udvikling af børnemiljøet.

Der arbejdes i afdelingerne systematisk med relationsdannelse i børnegrupperne og i forhold til de voksne med udgangspunkt i barnets/børnenes venner og interesser, hvilket giver børn i en udsat position gode muligheder for at udvikle positive sociale relationer i forhold til børnefællesskaber. Den pædagogiske praksis er planlagt med fokus på de voksnes nærvær og tilknytning i forhold til børnenes valg af aktiviteter og muligheden for at fordybe sig i rammer, hvor det praksisnære arbejde er tilrettelagt systematisk med opmærksomhed på at udvikle samspillet og relationen mellem det enkelte barn og børnefællesskabet, og at barnet kan mærke, hvad det mestrer.

Det praksisnære arbejde i afdelingerne viste mange eksempler på, at de voksne er i børnehøjde. Både i sproglig tilgang og fysisk i øjenhøjde. Fx observationer med konfliktløsning, hvor den voksne sikrede en understøttelse, som tydeligt hjalp børnene, så de kom positivt ud af den.

Der var flere eksempler fra det praksisnære arbejde, hvor de voksne var særligt opmærksomme på det, som barnet/børnene ønskede. De voksne inspirerede og deres handling understøttede barnets/børnenes egen eksperimenterne. Fx ved morgensamling - et barn havde mulighed for at "gå" til og fra uden at blive korrigeret negativt. Den voksne kunne have dialogen både med barnet og de øvrige i samlingen og inddrage barnet i denne selv om barnet "gik" fra og til.

Afdelingerne arbejder med relationsgrupper, hvor der er fokus på, at når barnet viser nye udviklingsmuligheder tilrettelægges et udviklingsforløb, hvor aktiviteten er midlet i forhold til at udvikle positive relationer til store og små børnefællesskaber i en pædagogisk praksis, der er procesorienteret, med det formål at udvikle et børnemiljø, som giver mulighed for at eksperimentere med egen udvikling i forhold til at flytte fokus fra voksenrelationen til barn – barn relationen. De/den voksne deltager aktivt og tager medansvar i at understøtte denne proces for barnets udvikling af relationer til børnegruppen med udgangspunkt i barnets og aldersgruppernes aktuelle og forskellige udviklingsmuligheder for at tilegne sociale kompetencer i børnemiljøet.

For at understøtte barnets/børnenes tilknytning er børnene inddelt i faste hjemgrupper med faste tilknyttede voksne, hvilket giver mulighed for også dagligt at tilrette en kontinuerlig praksis, der i måde og form skaber en positiv ramme og mulighed for, at barnet bliver set og hørt i et trygt og omsorgsfuldt miljø.

Inklusion og fællesskab

Anbefaling: Vedligehold indsats

Institutionen har fokus på og arbejder systematisk med inklusion og fællesskab, og i det praksisnære arbejde er de voksne opmærksomme på at have en positiv relation til barnet/børnene ved at kigge op, hilse, smile og der er en tydelig klarhed over, hvem der gør hvad, hvornår og hvordan. Det giver en ro i børnegrupperne og blandt de voksne og for børnene. Afdelingerne arbejder bevidst og målrettede med og i forhold til at inkludere det enkelte barn i børnegruppen i dagligdagen, både i store og små og planlagte aktiviteter.

Herunder evaluerer afdelingernes voksne i samarbejde med leder det praksisnære arbejde i forhold til mål for inklusion. Opnåede målene ikke, søger afdelingerne faglig sparring og støtte i områdets tværfaglige supportfunktion og institutionen arbejder systematisk med en børnekultur, der indeholder et praksisnært arbejde hvor der er plads til alle. Der er sat mål for barn-barn relationen og børnene oplever gennem det daglige samvær og samspil at tale i en god tone og lære, hvordan man er en god ven, og lære hvordan man vedligeholder venskaber og gode relationer. Afdelingerne udarbejder og arbejder med handleplaner for børn med særlige behov og evaluerer løbende det pædagogiske arbejde med inklusion.

Arbejdet med mindre relationsgrupper har udviklet arbejdsmåder og muligheder for at tilrettelægge særlige praksisforløb, hvor børn, der er udfordret, indgår i forhold til inklusion i børnefællesskaber.

Formålet er at give børnene indsigt i mulighederne for at opleve at lege og samarbejdet i en planlagt aktivitet indeholder regler, at det enkelte barn bidrager til legen og aktiviteten, at inddragelse og kompetencer udvikles i fællesskab og gennem relationer til andre, at opleve tryghed og tillid i samvær med andre børn og voksne, og at de voksne udviser nærvær, glæde og forståelse. De voksne var opmærksomme på at hjælpe børn til inddragelse i fællesskaber med lege.

Der var gode eksempler fra det praksisnære arbejde på, at hvis et barn blev afvist, havde det de voksnes opmærksomhed, og det blev vurderet om og hvordan de kunne understøtte, at det enkelte barn kom ind i fællesskabet eller blev hjulpet til et nyt.

Der skulle efter formiddagens aktivitet være afslapning. Et barn ville hellere lege. De voksne fortsatte deres optagethed med de andre børn og barnet faldt derfor ind i rytmen sammen med de andre børn. Barnet forsøgte flere gange at lægge sig tættere på de andre børn for at kunne snakke. De voksne hjalp barnet og havde en positiv opmærksomhed, der hjalp barnet til at være i fællesskabet og gøre som de andre på en måde, hvor det ikke blev til irettesættelse – se lige de andre børn – de ligger med god afstand så der er god plads.

Det er institutionens faglige holdning, at forældre er aktive deltagere og samarbejdspartnere, når der skal planlægges særlige pædagogiske indsatser. Gennem dialog med forældrene drøftes formål for de valgte indsatser og forventninger til samarbejdet, samt på hvilken måde de ud fra hver deres position kan bidrage positivt i forhold til de indsatser, der er planlagt.

Sprogindsatsen

Anbefaling: Vedligehold indsats

Institutionen har fokus på sprogindsatsen og arbejder bevidst med, hvordan de voksne bruger sprog/kommunikation i deres relation til at lære barnet og børnene at anvende sproget konstruktivt/udviklende i relationerne med hinanden i forhold til barnets og børnegruppens udviklingsmuligheder af sproget.

Børnene i afdelingerne er inddelt i faste spisegrupper, hvilket giver mulighed for at målrette sprogindsatsen yderligere. Afdelingerne arbejder med daglige samlinger som en konkret metode til at arbejde systematisk og reflekteret med det enkelte barn og den samlede børnegruppe. Samlingen kan blandt andet være med til at tydeliggøre hvilke børn, der taler meget, og derfor bliver talt meget til, og hvilke børn, der skal have en ekstra fokuseret opmærksomhed sprogligt, og der er opmærksomhed på, at sprog og kropsligt udtryk hænger sammen. De voksne arbejder fx bevidst med pædagogiske aktiviteter, hvor børnene får mulighed for at mærke/opleve/sanse. De voksne har opmærksomhed på, hvordan vi taler sammen og til hinanden, og den voksne har en særlig betydning som rollemodel. For at videreudvikle institutionens fokus på sprogarbejdet drøftes og evalueres deres indsatser på afdelings- og personalemøder.

Forældresamarbejde

Anbefaling: Vedligehold indsats

Institutionens forældresamarbejde er tilrettelagt med vægt på, at hver familie er noget særligt, hvorfor de indbydes til et samarbejde, der har fokus på en dialog, som vægter udvikling af tillid og afklaring af gensidige forventninger til samarbejdet. For at udvikle institutionens fælles værdigrundlag i forhold til forældresamarbejdet, og med fokus på at det er barnets perspektiv, der er udgangspunkt for samarbejdet, har institutionen taget stilling til systematisk at arbejde med opstart, og institutionen mener, at det er vigtigt også at modtage forældre på en god måde som et godt udgangspunkt for et trygt og tillidsbaseret samarbejde.

Institutionen tilbyder forældresamtaler i henholdsvis vuggestuen og børnehavegrupperne.

Forældresamtalerne er fx overgangsmøder, hvor forældrene klædes på til overgangen mellem hjem og vuggestue, vuggestue og børnehave og børnehave og skole og fritidsinstitutionen. Institutionen kan beskrive, hvilken forskel deres forældresamarbejde gør for barnet/børnene. Samarbejdet med forældrene er planlagt systematisk i forskellige former, der alle har fokus på at udvikle og afklare forventninger og har tillid som fundament for samarbejdet, og forældrene skal opleve at indgå i et samarbejde om barnets udvikling og trivsel. I den periode barnet er indmeldt i institutionens afdelinger tilbydes forældrene samtaler, og de har også selv mulighed for at tage initiativ til en samtale om deres barns trivsel.

Sammenhæng og overgange

Anbefaling: Vedligehold indsats

Arbejdet med overgang i afdelingerne er planlagt med vægt på, at det er barnets parathed i forhold til nye udviklingsmuligheder og børnemiljøer, der er i fokus i overgangssamarbejdet både internt, i overgangen mellem vuggestue og børnehave, og i forhold til eksterne institutioner og skole og fritidsinstitution. Barnets

opstart i institutionen – vuggestue og børnehave - planlægges i samarbejde med forældrene, så opstarten bliver tryk og tager udgangspunkt i det enkelte barn og familien.

Institutionen planlægger individuelle udviklingsforløb ved overgang fra vuggestue til børnehave, som tilrettelægges i samarbejde med forældrene, med fokus på de kompetencer, der kan være med til at skabe en positiv overgang. Når et barn nærmer sig alderen til at skulle i børnehave, har de voksne en faglig dialog om barnets udvikling i forhold til at skulle overgå til nye udfordringer. Denne dialog har fokus på at udvikle arbejdet med overgange med udgangspunkt i en fælles praksisforståelse, der understøtter barnets perspektiv i forhold til hvilken børnegruppe/miljø, der bedst tilgodeser barnets mulighed for udvikling. Børnene har en periode, hvor de besøger børnehaven, og som har fokus på, at noget nyt begynder for barnet og familie. Herved opleves skiftet til børnehaven som regel meget naturligt for barnet og familien.

Overgangen til skole og fritidsinstitution planlægges således, at de børn, der skal i skole, deltager i en storbørnsgruppe, der fx arbejder med et læringsmiljø, der har fokus på børnenes trivsel og på børnefællesskaber, der understøtter barnets/børnenes lyst til og nysgerrighed til at lære fx gennem voksen initieret leg og aktivitet, og der indgår et besøg i en børnehaveklasse, som planlægges i samarbejde med den skole institutionen er tilknyttet, der indeholder udviklingsforløb, som har til formål, at børnene kan møde de nye voksne og samarbejde om at udvikle nye relationer og forventninger.

Krav om refleksion og metodisk systematik

Anbefaling: Vedligehold indsats

Institutionen har videreudviklet deres arbejde med metodisk systematik, og denne proces har og er fagligt fokuseret på arbejdet med metode og systematik, hvilket var synligt hos personalegruppen ved tilsynsbesøget, og ved det faglige dialogmøde italesættes vigtigheden af, at definitionen af værdibegreber kontinuerligt udvikles og uddybes gennem fælles pædagogisk praksis, refleksion og vidensdeling i årsplanen, handleplaner og det praksisnære arbejde.

Institutionen bruger afdelings- og personalemøder til at se på børnegruppens behov, kompetencer og udviklingsmål for at undersøge hvilke aktiviteter, der tager hensyn til/passet til de enkelte børn og den samlede børnegruppes udvikling og trivsel. Herunder planlægger og koordinerer de voksne i afdelingerne aktiviteterne, og for at videreudvikle denne positive udviklingsproces, har institutionen lagt en tidsplan i et årshjul for arbejdet med overordnet refleksion om institutionens pædagogiske praksis og for pædagogiske aktiviteter, og institutionen kan beskrive, hvilke forskelle deres systematiske/metodiske arbejde gør for børnene.

De pædagogiske initiativer, der omhandler det praksisnære arbejde, beskrives i ugeplaner, med det formål, at alle aktører har mulighed for indsigt i vuggestuens og børnehavegruppernes planlagte aktiviteter og kan være udøvende i deres position og tilknytning. Institutionen tilrettelægger de overordnede rammer for deres pædagogiske udviklingsarbejde med egen refleksion og særlige aktiviteter i et årshjul og bruger fx de pædagogiske værktøjer TOPI og SMTTE-modellen til planlægning, pædagogisk udvikling og evaluering af deres indsatser.

For at integrationen mellem forskellige faglige kompetencer skal lykkes og udvikles, er det væsentligt at de faglige opgaver har et godt beskrevet fundament, der sikrer et ligeværdigt udgangspunkt, og som bygger på respekten for hinandens faglighed.

Til inspiration og understøttelse af institutionens videreudvikling af deres virkningsfulde pædagogiske praksisarbejde med udviklings- og læringsparathed foreslås følgende faglige værktøj:

Udvikling og læringsmål: At barnet er godt på vej i udviklingen af sociale kompetencer, viser sig blandt andet ved, at barnet:

- Tager kontakt til andre børn og opfordrer til at lege, snakke og være sammen
- Fortæller noget positivt om andre børn og bruger begrebet 'ven'
- Hjælper, er loyal, trøster og genetablerer venskaber
- Snakker med andre om sine tanker og følelser
- Lytter, fortæller, svarer, spørger og deltager i samtaler
- Udtrykker tolerance og accept over for andre samarbejder, søger fælles løsninger og indgår kompromisser.
- Fortæller om, at regler i lege og spil skal overholdes og overholder selv regler i lege og spil
- Kan deltage i fællesaktiviteter, hvor man fx skal vente på tur og lytte til andre. Give plads til at andre kan tale
- Forhindrer at andre udelukkes fra fællesskabet og kan sætte sig i andres sted
- Kan udsætte egne behov
- Kender sig selv både som vinder og taber
- Kan lege konstruktive lege både ud fra egen struktur, men også ud fra andres struktur
- Kan deltage i samling, lytte vente på tur
- Kan klare mindre opgaver selvstændigt
- Accepterer hinandens forskelligheder
- Kan sige til og fra over for andre
- Kan etablere fællesskaber
- Kan klare lettere konflikter
- Kan lytte til historier i større grupper

Handleplan

- Hvad (overskrift)
- Hvorfor (formål og mål)
- Hvordan (handleplan)
- Hvem (ansvarlige)
- Hvornår (tidsplan)
- Succeskriterier (hvordan kan vi se / vide at har nået målet)
- Målinger (hvordan kan vi dokumentere at vi har nået målet / hvilke dele vi har nået)
- Evaluering (hvordan skal evalueringen foregå? Og hvordan skal vi sikre at evalueringen kan bruges fremadrettet?)

- Hvad vil vi fastholde, og hvad vil vi ændre, og hvad nåede vi udover det målsatte

Hvad (overskrift)

- Sociale relationer

Hvorfor: (formål og mål)

- For at indgå i et fællesskab, er det vigtigt at kunne forstå de sociale spilleregler, som fx lytte, iagttage, tage hensyn til andres behov og løse konflikter. Det er vigtigt, at børnene har en positiv oplevelse af at indgå i sociale relationer, for at give dem glæden ved at være sammen med andre mennesker.

Hvordan: (handleplan)

- Opstart i vuggestuegruppen og børnehavegrupperne:
Det er vigtigt for os, at barnet bliver bekendt med, og føler tryghed ved de voksne og de rammer, vi har på stuen. Tryghed er grundlæggende for at barnet kan udfolde sig og danne nye relationer til andre børn og voksne.
- Samlinger:
I vores samlinger lægger vi stor vægt på, at alle skal føle sig hørt og anerkendt. Vi bruger ofte dette forum til at tage relevante problemstillinger op og snakke med børnene. Fx hvordan man løser en konflikt, eller hvordan man er gode venner.
- Konflikthåndtering:
Egne grænser – sige fra
Aflæse andres følelser/reaktioner – sætte sig i andres sted.
Give afkald på egne behov.
Vi guider løbende at børnene i konfliktsituationer, så de på en positiv måde kan løse deres konflikter. På sigt er målet, at de selv kan håndtere de problemer, der opstår i løbet af dagen.
- Ture:
Vi tager på ture med børnegrupper, hvor vi får nogle fælles oplevelser, der giver en større fællesskabsfølelse og tilhørsforhold til børnefællesskabet. Vi tager også afsted i mindre grupper, hvor vi "håndplukker" hvilke børn, der skal med for enten at danne nye relationer eller støtte op omkring venskaber.
- Aldersopdelte aktiviteter:
Børnene får et andet forhold til de andre afdelingers børn, så de får venner på tværs af afdelingerne.
- Traditioner i Børnehuset:
Vi gør ting som et større fællesskab – hele huset.
- Bordplan:
Vi har valgt at bruge bordplan til frokostmåltidet, for at kunne bruge det som et værktøj til at skabe nye venskaber eller støtte op omkring eksisterende venskaber.
- Leg i dagligdagen:
Børnene lærer i samspil med hinanden. De større børn inspirerer de mindre til nye lege. Børnene bruger legen til at prøve ting af – fysiske lege i "Hyggeren" og stille lege/aktiviteter ved bordene. Rollelege i køkkenkrogen.
- Fri For Mobberi:
Vi bruger "Fri For Mobberi" som et pædagogisk redskab. Målet er at udvikle et børnefællesskab, der bygger på tolerance, respekt, omsorg og mod. At klæde børnene på til selv at kunne gennemskue konfliktfyldte situationer og løse dem. At kunne se og acceptere forskellighed og behandle hinanden ligeværdigt. At udvise interesse, medfølelse, bekymring og hjælpsomhed over

for alle børn. At sige fra og markere egne grænser og sige til når man ser børn, der overskrider andres grænse. At være en god kammerat der reagerer på uretfærdighed.

Hvem: (ansvarlig)

- De voksne i afdelingen/udviklingsgrupperne er børnenes rollemodeller, som de spejler sig i. Derfor er det vigtigt, at vi er bevidste omkring vores rolle i samspil med børnene. Fx måden vi taler til hinanden på, og hvordan vi løser konflikter. Vi lægger vægt på, at vi som voksne får nogle positive og gode oplevelser sammen med børnene.

Hvornår: (tidsplan)

- Altid.

Succeskriterier: (hvordan kan vi se / kende at vi har nået målet?)

- At alle børn har en positiv legerelation med en eller flere fra afdelingen.
At børnene bruger de redskaber vi lærer dem i det daglige praksisnære arbejde – fx sige fra eller tage hensyn til andres behov.
Børnene er mere opmærksomme på hinanden, mere omsorgsfulde og bedre til at forholde sig til konflikter.

Målinger: (hvordan kan vi dokumentere at vi har nået målet / hvilke dele vi har nået?)

- Vi laver den obligatoriske trivselsvurdering af alle børn to gange årligt. Vi dokumenterer dagligt i vores "dagbog", så forældrene kan se hvad vi har lavet i løbet af dagen.

Evaluerings: (hvordan skal evalueringen foregå? Hvordan skal vi sikre at evalueringen kan bruges fremadrettet? Hvad vil vi fastholde og hvad vil vi ændre? Hvad nåede vi udover det målsatte?)

- Vi evaluerer løbende med hinanden til afdelings- og personalemøder, til udviklingsgruppemøde og i daglige dialog om vi har nået målet, eller om vi skal ændre noget for at skabe mere udvikling.
Vi gemmer vores noter fra tidligere samtaler med forældrene, og bruger dem som pejlemærker for de kommende samtaler – på den måde kan vi dokumentere udvikling hos barnet.

Mulige problem områder/barrierer for målopfyldelse:

- Sygdom eller mangel på personale